

pana, ki sta prišla h konferenci kot gosta. Ker ni mogel c. kr. okrajni glavar zaradi mnogih uradnih poslov posejiti konferenco nas je dal po gospodu predsedniku naj-srčnejše pozdraviti. Istotako sta se opravičila neka druga dva odlična gospoda. Gospod predsednik se spomni v vznesenih besedah umrlih tovarišev Trampuža in Praprotnika, nadučitelja v pokopu. Prav-tako se spomni v svojem govoru pred kratkim preminulih bivših udov okrajne-ga šol, sveta in prijateljev učiteljstva, t. j. A. Muhe, I. Ravbarja in Kocjana. Uči-teljstvo se dvigne ganjeno raz sedeže in kliče pokojnim: Slava njih spominu! Dutovljanski župan pozdravi navzoče uči-teljstvo, želeč mu obilo uspehov na zboro-vanju. Namestnikom predsednika je bil imenovan tov. Tomšič, nabrežinski nad-učitelj, zapisnikarjema si na učiteljstvo iz-voli tovariša Pečka in Čaharijo. V svojem poročilu se je gospod nadzornik izrekel pohvalno, zakaj učiteljstvo sežanskega okraja si vestno prizadeva izpolniti važno svoj nalog. Referat tov. Hreščaka: »V koliko se dade reformna stremljenja ri-sanja uveljaviti v naših šolah« je bil kaj dobro premišljen in izdelan. Navzoči so besedo za besedo z največjo pazljivostjo poslušali ter tudi ob koncu govornika z aplavzom pohvalili. Potem je prišlo poro-čilo ravnatelja Berginca in tovariša Pa-horja o okrajnih učiteljskih knjižnici. Opol-dne je šlo učiteljstvo k skupnemu obedu v gostilnico g. Ukmarja. Ob dveh popold-ne se je konferenca nadaljevala. Tovariš Ravbar nam je podal »Nekaj misli o me-todi in načrtih za pouk petja v naših šo-lah«. Nato je poročal tov. Kosovel, nad-učitelj tomajski, o učni snovi iz petja. Po-ročilo je bilo sprejeto s pohvalo vsega navzočega učiteljstva. Končno si izprosi besedo tovariš A. Fakin. V vznešenem govoru opiše težave svojega 40letnega službovanja ter se v srce segajočimi besedami poslovi od stanovskih tovarišev, preden gre v zaslužen pokoj. Gospod nadzornik želi osivelemu, zaslužnemu nad-učitelju, da bi še mnogo srečnih in veselih let užival trdo prislužno pokojnino. — Ko je bil dnevni red končan, zahvali gos-pod predsednik navzoče na zvestrnosti in obilni udeležbi na razgovorih in sklene konferenco ob 4. popoldne. Tov. Tomšič zahvali v imenu vsega učiteljstva gospoda predsednika na izbornem vodstvu konfe-rence in za podeljene nasvete.

Tržaške vesti.

—t— **Zavedne slovenske učenke.** La-ški plakaterji so hoteli v soboto nalepiti na slovensko šolo v Trstu sramotilen le-pak proti Slovincem. Slučajno je prišlo mimo več slovenskih učenk, ki so lepak strgale s slovenske šole, češ, da Lahi ni-majo pravice lepiti svojih lepakov, še naj-manj pa tako sramotilnih na zasebno slo-venško last. Plakaterji so odšli, ne da bi izvršili svojega zlobnega namena. Med-tem se je nabralo okolo odločnih sloven-skih deklic kakih 100 laških pobalinov, ki so deklice dejansko napadli. Deklice so zbežale v šolo, laški pobalini so drli za njimi celo v vežo, kjer pa jih je neljubo sprejel šolski sluga z metlo in jih na-podil.

—t— **Obrtna šola v Trstu.** Lahj ima-jo obrtne šole v Trstu, imajo jih tudi Nemci, le Slovenci, ki tako krvavo potre-bujejo svojo obrtno šolo, je vključ nešte-tim spomenicam in prošnjam še vedno ni-majo. Slovenstvo, posebno delavstvo, je zaradi tega silno ogorčeno in smatra tako zatiranje napredka slovenskega življa za naravnost nesramno. Slovenci prirede za-radi tega v kratkem protestni shod, in si-ker na Velikem trgu pred namestnikovo palačo, da tam dvignejo svoj glas in za-htevajo svoje pravice, ki se jim tako nesramno kratijo.

—t— **Odbor »Slovenske obrtne nade-ljevalne šole v Trstu«** se iskreno zahva-ljuje gospodom pekovskim mojstrom v Tr-stu za znesek 162 K, ki so ga izročili po svojem zastopniku g. Vinku Škerku kot čisti dobiček letošnjega v korist naši »Slo-venški obrtno-nadaljevalni šoli« prireje-nega plesa! — Slava zavednim pekovskim mojstrom! Upamo, da bodo v prihodnjem šolskem letu tudi mojstri drugih obrti, ki so imeli koncem letošnjega šolskega leta na »Slovenski obrtno-nadaljevalni šoli« 28 svojih vajencev, posvečevali tej prepo-trebni šoli svoje dobrohotno zanimanje.

Istrske vesti.

—i— **Učiteljskišniki iz Kastva** so po-setili Gorico, iz Gorice so odšli na Bled in v Ljubljano in od tam zopet domov. Pozdravni večer je bil pri Jeleni v Gorici. Koncert so priredili gorški učiteljskišniki. Prišlo je precej občinstva.

—i— **Dijaki VIII. razreda c. kr. gim-nazije v Pazinu** so priredili v soboto, dne 7. t. m., ob 8. in pol zvečer koncert s predstavo v dvorani »Narodnega doma« na korist »Dijaškega podporn. društva«.

—i— **Družba sv. Cirila in Metoda za Istro** je imela skupščino 8. t. m. v Krša-nu. Skupni dohodek je v preteklem po-slovnem letu znašal 225.000 K, v tem pa je všteta vsota 70.000 K, ki jo daje vlada za vzdrževanje šol v Pulju, Čresu in Lošinju. Da ni bilo te vsote, bi dru-štveni dohodki znašali za 20.000 kron manj kot lani. Družba vzdržuje 55 hrva-ških šol s 75 učnimi osebami. Preteklo leto je družba otvorila osem novih šol z 12 učnimi osebami.

—i— **Novo italijansko politično dru-štvo v Istri.** Dne 1. junija so imeli v Po-reču shod pristaši nove laške politične struje. Ustanovili so novo politično dru-tvo »Unione Nazionale« (Narodna zveza) ter mu izvolili odbor. Predsednik mu je znani »prijatelj« Hrvatov in Slovencev, dr. Felice Bennati iz Kopra, podpredsed-nika za dr. Jakob Amoroso iz Poreča in dr. Kozma Albanese iz Pulja. V odboru so nadalje: Livij Benardelli iz Rovinja, dr. A. Corazza iz Motovuna, dr. Franco Dapas iz Vrsara, Italo de Franceschi iz Umaga, Italo Gabrieli iz Pirana in Viktor Mrach iz Pazina. Sami ljudje, s katerimi je vsaka narodna sprava v Istri nemogoča!

Koroške vesti.

—k— **Pačenje slovenskih krajevnih imen.** Koroški Nemci so popačili mnogo lepih slovenskih krajevnih imen. Najtežje delo so imeli s pačenjem gorskih sloven-skih imen. Ravnatelj Jahne je pred par leti izdal celo brošuro naravnost izmišlje-nih, umetno narejenih krajevnih imen. Ta-ko je med drugim imenoval Grlovc v Ka-ravankah Ferlacher Horn, Zelenico pa — Spinatogel, Izraza Ferlacher Horn se je začela posluževati tudi že uradna »Kla-gerfurter Zeitung«, da pa bodo čitatelji vedeli, kaj je to, pristavlja v oklepju slo-vensko ime, izgovorjeno v dialektu, »Har-loutz«.

—k— **Ogroženim bratom!** Kdo so ti bratje, kaže jasno Südmarkina podružni-ca za Velikovski okraj. Tu je bil namreč prošil za podporo neki Nemec po rodu in krvi, a odbor je prošnjo zavrnil po priza-devanju nekega odbornika, češ, da se denar rabi za druge narodne namene, ter daje neumno in grdo, ako Nemec zahteva od Südmärke podpore! Omeniti je le še treba neumnega delovanja te podružni-ce, ki je baje razdelila v Velikovškem okraju eno leto 30.000 K podpor. Res ve-likanska vsota in le čudež, da se že ves okraj ni pogreznil v Nemštvo!

Splošni vestnik.

Obletnica Aškerčeve smrti. Pretekli terek je minulo leto, odkar je umrl v Ljub-ljani slavni slovenski pesnik-epik Anton Aškerc. Usoda je hotela, da ni doživel zmagovalne balkanske vojne, v kateri so združeni balkanski Jugoslavlani stli za vedno krutega Turčina in ga pregnali iz Evrope. Maščevano je Kosovo polje! Časten spomin pesniku velikanu, ki je v svojih pesmih s proroškim duhom na-znanjal maščevanje naših balkanskih bra-tov nad Turčinom.

Slovenski časnikarski kongres v Sko-plju. Predsednik srbske časnikarske zve-ze Branislav Nušić sklicuje za prihodnje dni izredno skupščino srbske časnikarske zveze, ki bo apelirala na »Slovensko čas-nikarsko zvezo«, naj bo letos jeseni slo-venški časnikarski kongres v Skoplju, in to tembolj, ker mesto za letošnji kongres še ni določeno.

1645 oseb je izstopilo iz katoliške cer-kve. Češki listi poročajo, da je češka or-ganizacija anarhistov pričela z vso vnemo agitacijo za izstop iz katoliške cerkve. Do 20. maja je na severnem Češkem iz-stopilo 1645 oseb iz katoliške cerkve.

Konec šolskega leta. Poslanec dr. Lukacsky je bil pri naučnem ministru in ga prošil, da bi se končalo letošnje leto v soboto, dne 5. julija. Minister je obljubil, da se bo v nekaj dneh glede te prošnje odločil.

Klerikalen list o koritarstvu. »Zora«, glasilo katoliško-narodnega dijaštva, piše pod naslovom »Poglobimo versko življe-nje v naših vrstah« sledeče: »V začetku našega dijaškega organizacijskega življe-nja so se priglašali za naše bojovnike le tisti tovariši, ki so bili res globoko verni in ki so se to svoje prepričanje upali tudi javno izpovedati in je zagovarjati; svoje krščanstvo so tudi praktično izvajali. Ti pristaši so bil res značajni in neomahljivo so ostajali zvesti svojim načelom. Kato-liška stranka se je okrepila, šla je od

zmage do zmage. Ta moč katoliške stran-ke ima pa vidno svoje slabe posledice. Vedno so bili na svetu ljudje, čijih ideal ne seže preko trebuha in njihovih potreb. Koritarstvo se je začelo pri stranki in to se čuti v tem in onem slučaju tudi v dijaški organizaciji.« Tako je moralo tudi gla-silo katoliško-narodnega dijaštva priznati, da je klerikalna stranka pravi eldorado za razne štreberje in koritarje. Kaj porečejo k temu Slomškariji?!

Angleški učenjak. V Londonu je umrl v starosti 79 let John Lubbock lord Ave-bury, znan prirodoslovec in zgodovinar, eden prvih učenjakov na Angleškem. Mož je bil v svoji mladosti bankir in se je po-zneje posvetil znanosti.

Uspeh slovenskega rojaka. Z Dunaja nam poročajo: Dr. Emil Brezigar, član narodno-gospodarskega seminarja znane-ga učenjaka dvor. svet. prof. Philippovi-cha, je predaval v krogu znanstvenikov dunajske univerze o »Primerjavi konjunk-turnega valovanja v nemškem in avstrij-skem gospodarstvu tekom zadnjih 16 let«. Predavanje je imelo velik uspeh, in v debati, ki mu je sledila, se je splošno po-udarjala znanstvena dovršenost in točnost Brezigarjevih izvajanj. Prof. Philippovich se je našemu mladem znanstveniku za-hvalil »za točno, izčrpno in duhapolno delo« ter ga pozval, da priobči svoja raz-iskavanja v posebni knjigi. — Dr. Brezi-gar se pripravlja za vseučiliško kariero, ki mu je po mnenju merodajnih znanstve-nih krogov tudi na vsaki neslovanski vi-soki šoli zasigurana.

O jugoslovanskih jezikih se izraža neki slovanski učenjak v »Südslavische Rundschau« tako-le: »Med Jugoslavlani govoriti o »jezikih« je težko, zakaj vsi Jugoslavlani med Adrijo in Črnim mor-jem tvorijo po Vatroslavu Jagiću jezikov-no celoto, verigo organsko drug v dru-gega se prelivajočih narečij, da je zaradi tega skoro nemogoče določiti, kje eno narečje nehava in kje se pričinja drugo. Jugoslavlani so si med sabo tako sorodni, da bi lahko imeli en skupni književni jezik. Razložek med makedonsko slovanščino in slovenščino je nesporno mnogo manjši kakor med severnonemškim in bajuvar-skim ali med siciljanskim in lombardskim narečjem.« — To je čista resnica. In da sta si makedonska slovanščina in naša slovenščina izredno sorodni in podobni, dokazuje ta-le resničen dogodek. Pred leti se je mudil v Belgradu turški major Gja-fer Tajar bej, poveljnik turške posadke v Prištini na Kosovem polju. Gjafer Ta-jar bej je poleg turškega jezika govoril tudi francosko in ono slovansko narečje, ki ga govore v Makedoniji. Turškemu majorju na čast so priredili v Belgradu banket. Na tem banketu so govorili razni govorniki, seveda v srbskem jeziku. Na tem banketu je bil slučajno navzoč tudi neki Slovenec, ki so ga navzoči naprosili, naj tudi on izpregovori v svoji materin-ščini. Slovenec je ustregel splošni želji ter imel kratek slovenski govor. Po tem go-voru je Gjafer Tajar bej stopil k Slovencu ter pred vso družbo izjavil, da je sloven-skega govornika najbolje razumel, dasi ni prej v življenju še nikoli slišal slovenske govornice.

Avstrijski generalštabovec — ruski vohun. Afera Redlova je vzbudila po vsem svetu veliko senzacijo. Sliko o njegovem samomoru priobčuje »Slov. Ilustr. Ted-nik«. Nadalje priobčuje slike o M. Vrem-šku, dijaku v Idriji, ki je nenadoma umrl v šolski sobi; uživanje opija na Franco-skem; o slovenskem pevskem društvu Bled v East Conemaugh v Ameriki; o vprizoritvi opere »Prodana nevesta« na prostem v Šarki pri Pragi itd., itd. »Slov.

Ilustrovani Tednik« je res zelo zanimiv časopis in bi naj ne manjkalo v nobeni slo-venski rodbini.

Razgled po šolskem svetu.

— **Škrlatica v Kromerizu.** Iz Krome-riža poročajo, da je obolelo tam v zadnjih tednih čez 80 oseb za škrlatico. Do sedaj je umrlo 9 bolnikov. Vse šole so zaprte.

— **Dijaška demonstracija v Zagrebu.** Dne 9. t. m. na »dječji dan«, ki je bil ob-enem obletnica atentata na Cuvaja, se je zbralo na Zrinjevcu okoli 200 akademi-kov, ki jih je policija zaradi raznih vzklj-kov razpršila.

— **Nemčija za nemški »Schulverein«.** Zadnji čas je dobil nemški Schulverein 320 novih podpornih članov v Nemčiji. Tako nemška marka vedno bolj sili v av-strijsko slovanstvo — Schulvereinovi po-tovalni učitelji (posebno Hoyer) zadnji čas govore na zborovanjih v Nemčiji in se nič ne brigajo za društvena pravila in za po teh pravilih določeni delokrog. Kaj bi bilo, če bi kak Slovenec šel govorit za naše narodnoobrambne namene v Rusijo ali Srbijo in ondi pobiral rublje in dinarje za one šole, ki nam jih država noče dati, daš imamo zanje postavno pravico? Nemci pa imajo vsega preveč in vendar hodijo še preko črno-žolnih kolov iskat denar za potujčevanje avstrijskih podani-kov!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Silv. K.: Pošljite! Kaj pa delajo — premodre glave? Pozdrav!

Jubilejska samopomoč.

Tov. Adolfu Sadarju je dne 9. t. m. umrla soproga ga. Cecilija Sadar. Ker je bila članica našega društva, se je imeno-vanemu tovarišu v smislu § 3. društvenih pravil izplačala podpora v znesku 502 K (petsto in dve kroni).

V kratkem prejmete člani položnice, potom katerih blagovolite plačati po § 4 društ. pravil za prihodnji slučaj smrti.

Veliko društvenikov ima še zastanke; prosijo se, da jih takoj poravnajo, če ne, se bo ravnalo z njimi po § 5 društ. pravil.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonoeno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Uči-teljskega konvikta v Ljubljani.

registrovana sadruga s omejenim jamstvom.

Promet do konca maja K 72.202'46.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2. — 1/3. popoldne in vsako soboto od 6. — 7. zvečer.

Naznanilo. Kdor želi od zadruga kakih informacij, naj za odgovor priloži 30 h v poš-tnih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve na-vedenih znamk se ne odgovarja.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsově

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met. (dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih dru-štev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cefira kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorci blaga zastoja in franko.

Prvo splošno uradniško društvo

avstro-ogrske monarhije

na Dunaju, I., Wipolingerstrasse št. 25.

je ena največjih in najstarejših zavarovalnic za življen v monarhiji in izvršuje zavarovanja za življenje in rente v vseh kombinacijah.

Za izboljšanje gospodarstvenega stanja, za preskrbljenje prihodnosti navezano je posebno učiteljstvo na samopomoč potom zavarovanja življenja; ugodnosti, ki jih nudi v tem obziru Uradniško društvo, pa tudi humanitetnemu delovanju namenjene uprave Uradniškega društva kažejo učitelju, da mu je najbolje, če se oklene Uradniškega društva. Iz pravega spoznanja teh ugodnosti pridružila so se

največja učiteljska društva

Avstro-ogrske Uradniškemu društvu.

Silno ugodni zavarovalni pogoji. Nizke premije. Izplačevanje nemudoma in brez odbitka.

Garancijsko premoženje koncem 1. 1912 84 milijonov kron

Stanje zavarovanj koncem 1. 1912 222 milijonov kron

Izplačanih zavarovanj do konca 1. 1912 121 milijonov kron

Pojasnila daje brezplačno in, ne da bi vprašalec prevzel kake obveznosti

Glavni zastop uradniškega društva

za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu, Radetzkystraže 10.